

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XX-a

SESIUNEA a II-a ORDINARĂ – MAI 2015

Ședința din ziua de 29 mai 2015 – continuarea ședinței din 28 mai 2015

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.202 din 18 mai 2015 cu privire la Procuratură. Proiectul nr.202 a fost dezbătut anterior. La ședința de astăzi acesta a fost supus doar votului. 2–3
2. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.192 din 13 mai 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea asistenței sociale – art.1, 7, 13, 15; Legea cu privire la serviciile sociale – art. 9, 10*). 3–9
3. Dezbateră în lectura a doua a proiectului de Lege nr.18 din 29 ianuarie 2015 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la activitatea farmaceutică (*art.1, 20*). Procedura de vot a proiectului nr.18 se transferă pentru o ședință ulterioară. 9–21
4. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.35 din 4 februarie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la publicitate – art.19, 22, 28; Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală – art.12; Legea cu privire la tutun și articolele din tutun – art. 1, 2, 5,6 ș.a.; Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice – art. 16, 18, 31 ș.a.*). 16–21
5. Interpelări. 22–26
6. Declarația domnului deputat Ion Ceban – Frațiunea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova. 26–28

Ședința începe la ora 14.13.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Deci, vă rog frumos, să vă luați locurile, ca să putem continua ședința

Vă rog frumos să anunțați ... Secretariatul să anunțe ...Mai bine totuși pe sectoare o să rugăm, fiindcă continuăm ședința și de aceea o să avem nevoie de prezența pe sectoare.

Vă rugăm frumos sectorul nr.1, sectorul nr.2, sectorul nr.3 să ...

Numărătorul din sectorul nr.3,

Vă rugăm frumos, la fel, să aveți grijă de sector și să ne spuneți care e prezența pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 21.

Sectorul nr.3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

22 în sectorul nr.3?

Vă rugăm frumos, dragi colegi care stați în picioare, luați loc, că ne confuzați, nu de alta, și nu vedem numărătorul.

Încă o dată, sectorul nr.3.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Sectorul nr.3 – 24.

Domnul Andrian Candu:

Vedeți, dacă s-a mai așezat cineva, au mai apărut încă 2.

Domnul Oleg Sîrbu:

Sectorul nr.2 – 21.

Domnul Andrian Candu:

Prezența este de 66 de deputați în sală.

Încă o dată sectorul nr.2, vă rugăm frumos.

Domnul Oleg Sîrbu:

Sectorul nr.2 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Cu 67 prezența în sală, putem continua ședința.

Vă mulțumim frumos.

Gata, am încercat, am încercat, mai mult nu putem să strângem. Sînt 67. Aveți perfectă dreptate.

Luînd în considerare dezbaterele care au avut loc pe proiectul nr.202, proiectul Legii cu privire la Procuratură, supun votului în primă lectură proiectul de Lege nr.202 din 18 mai 2015 cu privire la Procuratură.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați. (*Rumoare în sală.*)

Vă rog frumos să dați rezultatele pe sectoare.

Vă rog frumos.

Rezultatele pe sectoare, vă rog frumos.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 2 voturi.

Sectorul nr.2 – 21.

Sectorul nr.3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 37 de voturi, proiectul de Lege nr.202 din 18 mai 2015 cu privire la Procuratură a fost votat în primă lectură.

Dacă sînt de procedură?

Domnule Ghimpu,

Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu am vrut să spun că noi susținem adoptarea unei Legi cu privire la Procuratură, dar nu așa cum procedați dumneavoastră. Deci Strategia cu privire la Procuratură a fost adoptată în 2013, cu 2 ani în urmă, de atunci au trecut 2 ani de zile și era corect după strategie să fie proiectul de modificare a Constituției, și apoi modificăm Constituția sau mai bine cum am propus noi adoptarea noii Constituții, și acum să fie adoptată legea.

Acum vreau să vă spun că este o rușine, să nu credeți că europenii sau cetățenii au să se bucure că am aprobat legea în primă lectură. Este o rușine prin faptul că dumneavoastră, Coaliția, v-ați înțeles ca comuniștii să nu vină și să fie votul celor prezenți în sală. Iată încă o dată dovadă despre Alianța PCRM-PLDM și PD. Rușine! De 20 de ani, din timpul acceptării Republicii Moldova ca stat membru al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, din '95 ca să ...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghimpu.

Vă mulțumim frumos.

Dezbaterile ieri au fost foarte multe, legea este votată abia în primă lectură. Există expertiza Comisiei de la Veneția, există expertiza comunității internaționale, există un grup de lucru, inclusiv cu societatea civilă, care a lucrat trei ani de zile la acest proiect de lege, de aceea nu știu cui ar trebui să-i fie rușine, dacă vorbim de ea. Dar oricum legea intră în ...e în Parlament, pentru lectura a doua va fi dezbătută în continuare, examinată așa cum prevede Regulamentul Parlamentului.

În continuare, se supune examinării și dezbaterii în plen proiectul de Lege nr.192 din 13 mai 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative care e pentru lectura a doua.

Rog frumos, doamna Valentina Stratan, din partea Comisiei protecție socială, sănătate și familie, va prezenta raportul pentru lectura a doua.

Doamna Valentina Stratan:

Mult stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat în lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, inițiativă legislativă înaintată de un grup de deputați, proiect de lege care a fost aprobat în lectura întâi în data de 21 mai.

În procesul examinării proiectului au parvenit propuneri și obiecții din partea comisiilor parlamentare, Guvernului și a deputaților în Parlament. În cadrul dezbaterilor proiectului de lege nominalizat, comisia sesizată în fond a înaintat mai multe propuneri care au îmbunătățit prevederile acestuia.

Propunerile și obiecțiile parvenite au fost supuse dezbaterilor de către comisie, rezultatele cărora sînt expuse în anexa la prezentul proiect de lege, care constituie parte componentă și integrantă a acestuia.

Urmare a dezbaterilor purtate pe marginea proiectului de lege menționat, Comisia protecție socială, sănătate și familie, cu majoritatea de voturi, propune adoptarea acestuia în lectura a doua, ținînd cont de toate modificările propuse și acceptate de către comisie.

Rog susținerea dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, dacă sînt întrebări în adresa comisiei?

Domnule Bolea,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Mulțumim, domnule Președinte.

Doamnă raportor,

La ședința anterioară, în primă lectură cînd s-a dezbătut acest proiect, am înaintat o propunere referitor la data intrării în vigoare a acestui proiect. V-am propus să fie data de 1 august. Vroiam să vă întreb: dacă a fost dezbătut acest amendament? Și dacă comisia a ajuns la un numitor comun referitor la data intrării?

Doamna Valentina Stratan:

Domnule Bolea,

Am discutat amendamentul dumneavoastră, amendamentul nu și-a găsit susținerea, pentru că nu am găsit raționamentul în amendamentul dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, dacă dumneavoastră insistați, bineînțeles, noi putem supune votului în plen.

Doamna Valentina Stratan:

A rămas la discreția Parlamentului, dacă insistați dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Bolea,
Vă rog frumos.
Domnule Serghei Sîrbu,
Vă rugăm frumos, să nu intimidați ...

Domnul Vasile Bolea:

Colegul mă dezbate. Totuși referitor la intrarea în vigoare. Se propune – de la 1 iunie. Noi astăzi sîntem la 29, 1 iunie este ziua de luni, va dovedi acest proiect să treacă toate procedurile de rigoare, să fie publicat în Monitorul Oficial? Poate să introducem sintagma „intră în vigoare de la data publicării în Monitorul Oficial”. Ar fi mai bine, nu? Dacă nu se acceptă 1 august.

Domnul Andrian Candu:

Da, cred că ar fi mai corect ...

Domnul Vasile Bolea:

Conform legislației, de la data intrării în Monitorul Oficial. Și atunci va fi mai bine, nu?

Domnul Andrian Candu:

De la publicarea în Monitorul Oficial.

Domnul Vasile Bolea:

De la publicare, da. Eu îmi cer scuze.

Doamna Valentina Stratan:

Eu cred că Parlamentul poate să se expună pe marginea acestei propuneri a dumneavoastră. Este una care poate fi acceptată și logică. Dar pentru Casa Națională de Asigurări Sociale pentru calculul tuturor prestațiilor despre care este vorba în acest proiect de lege, mă refer și la pensii, și la ajutorul social, și la ajutorul ... bine, nu-i perioada rece a anului acum, dar este evident că este în discuție și suportul la pensie, este mult mai bine ca să fie întreaga lună de la 1 iunie.

Și eu cred că comisia este gata ca pînă seara să prezinte acest proiect de lege pentru semnare, să meargă spre promulgare.

Domnul Andrian Candu:

Da, stimată doamnă, este adevărat, sîntem toți gata, numai că trebuie să luăm în considerare că Președintele nu-i în Chișinău astăzi, dar e la Comrat. Și fără nici o problemă poate fi „de la data publicării.”

Dacă considerați pot să supun la vot, domnule Bolea, anume propunerea dumneavoastră care este logică legată de intrarea în vigoare de la data publicării în Monitorul Oficial. Și atunci toate instituțiile se pot mobiliza în așa fel.

Supun la vot această propunere? Supun la vot propunerea făcută ... amendamentul făcut de domnul Bolea în contextul amendamentului anterior.

Cine este pentru a accepta amendamentul ca legea să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial, vă rog frumos să vă expuneți prin vot.

Vă mulțumesc frumos. Majoritatea din cei prezenți. Amendamentul a fost acceptat.

Domnule Bolea,

Mai aveți o altă precizare sau întrebare?

Vă mulțumim.

Domnule Smirnov,

Poftiți.

Domnul Eduard Smirnov:

Спасибо, господин Председатель.

У меня такой вопрос. Значит вы сказали, что к замечаниям приложен проект закона. Проекта закона здесь нет, здесь только замечания и все.

Вот у меня, может быть у меня такие документы. (*Voci nedesluite din sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Rog Secretariatul Parlamentului să verifice dacă au primit toți deputații... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Eduard Smirnov:

Мы голосуем сегодня за закон, вы предлагаете проголосовать за закон во втором чтении.

Domnul Andrian Candu:

Pînă ne clarificăm din punct de vedere tehnic, în continuare, domnul Ceban.

Vă rog frumos.

Domnul Ion Ceban:

Vă mulțumesc mult, domnule Președinte.

De fapt, noi încă 2 ani în urmă am înregistrat o inițiativă similară. Credem că ea este una bună, poate nu în formula în care este propusă, pentru că rîndurile acestea la Banca de Economii, mai ales vara și iarna, cînd este frig, pentru cîteva zeci de lei pentru pensionari care, într-adevăr, așteaptă acești bani, deoarece sînt la limita sărăciei deci trebuie să găsim o soluție.

Cred că cea mai optimă soluție, indiferent de bugetele din care vine acest supliment, era să adăugăm acest supliment la pensie ca să nu meargă oamenii de două ori să ridice acești bani. Ar fi cea mai ideală soluție în acest sens.

Dar dacă vedem că nu acceptați, susținem măcar și varianta aceasta pe care o propuneți, pentru că trebuie cumva să facem, cît de cît, regulă în acest sens.

Vă mulțumesc.

Partidul Socialiștilor va susține această inițiativă.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Doamna Valentina Stratan:

Stimate coleg,

Știți că Parlamentul a întreprins mai multe modificări la mai multe acte legislative și a ținut cont de doleanțele problemei abordate, de oamenii care au fost necăjiți, purtați pe drumuri și, sigur, regretăm că a fost lungă această perioadă ca să ajungem la acest proiect, când va pune punct.

Dar sînt două lucruri diferite. Pentru că suportul financiar are o sursă financiară, este bugetul de stat, iar toate celelalte prestații, mă refer la pensie, în primul rînd, este de la bugetul asigurărilor sociale.

În cazul în care votăm acest proiect de lege, eu cred că cetățenii ne vor spune mulțumiri mari pentru noi, cei care cu adevărat și în sfîrșit am dat dovadă că putem vota un proiect binevenit oamenilor și ei vor fi scutiți de umblat pe drumuri, pentru că vor da posibilitatea, în baza cererii depuse și în baza doleanței lor, să fie rezolvată această problemă. Ei să poată beneficia și să primească tot suportul, absolut toate prestațiile dintr-o sursă pe care o vor indica ei în cererea lor.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Ghimpu,

Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Fracțiunea Partidului Liberal susține acest proiect de lege, va vota pentru el. Numai avem și noi o rugăminte. Susțineți și dumneavoastră proiectul nostru de majorare a pensiilor cu 50%.

Mulțumesc frumos.

Doamna Valentina Stratan:

Da, noi vom face acest lucru cu mare plăcere. Și inițiative populare și nouă ne este drag să le promovăm, dar trebuie să căutăm și bani, domnule Ghimpu.

Domnul Andrian Candu:

Doamna Stratan,

60, parcă am discutat ieri.

Domnul Ghimpu,

Mai mult?

Domnul Mihai Ghimpu:

Poftim?

Domnul Andrian Candu:

Mai mult?

Domnul Mihai Ghimpu:

Dacă întoarcem miliardul, mai mult, domnule Președinte al Parlamentului. Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

De acord.

Vă mulțumim frumos, domnule Ghimpu, pentru o propunere bună.

Nu mai sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim frumos.

Luări de cuvînt, la fel, nu sînt. Iată de ce...

Da, mă scuzați, bineînțeles.

Supunem la vot atunci.

Se supune votului pentru lectura a doua ...

Domnul Smirnov,

Vă rog frumos.

Domnul Eduard Smirnov:

По процедуре. Документов у нас нет, за что мы голосуем?

Domnul Andrian Candu:

Dumneavoastră aveți raportul și aveți sumarul ... *(Rumoare în sală.)*

Domnul Eduard Smirnov:

Есть доклад и есть синтеза.

Domnul Andrian Candu:

Bravo. Și proiectul de lege, unde-l aveți?

Proiectul de lege, care l-ați primit în primă lectură, unde e el?

Domnul Eduard Smirnov:

Хорошо, я сделал замечание. Спасибо, что замечание, так сказать, приняли к сведению. Но в каком виде оно будет изложено в документе, который мы принимаем, я не вижу, не знаю. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Andrian Candu:

Doamna Valentina Stratan.

Domnul Eduard Smirnov:

В первом чтении этого не было.

Domnul Andrian Candu:

Pînă se vor lămuri colegii, vă mulțumim frumos pentru înțelegere.

S-au clarificat toate chestiunile, putem supune la vot în lectura a doua proiectul nr.192 din 13 mai 2015.

Cine este pentru aprobarea proiectului în lectura a doua, vă rog frumos să votați.

Iar numărătorii să dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 23 de voturi.

Sectorul nr. 2 – 23 de voturi.

Sectorul nr. 3 – 26.

Domnul Andrian Candu:

Cu 72 de voturi „pentru”, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative cu numărul de înregistrare 192 din 13 mai 2015 a fost votat în lectura a doua și ultima.

Vă mulțumim.

În continuare, se supune examinării și dezbaterii în lectura a doua proiectul de Lege nr.18 din 29 ianuarie 2015 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la activitatea farmaceutică.

O invităm la tribuna principală pe doamna Oxana Domentii, președinte al Comisiei protecție socială, sănătate și familie să ne prezinte raportul pentru lectura a doua.

Cer scuze, de procedură, domnul Lupu.

Poftim.

Domnul Marian Lupu:

Foarte scurt. Mulțumesc.

Odată ce plenul Parlamentului a votat pe marginea proiectului nr.192 amendamentul privind data exactă de intrare în vigoare, o să am o rugămintă respectuoasă către dumneavoastră, domnule Președinte.

Cît mai grabnic să fie, împreună cu comisia, definitivat textul, trimis la Președinție, pentru ca pe calea acestei viteze sporite, ca să asigurăm intrarea în vigoare prin publicare cît mai repede.

Oamenii, în special, pensionarii, oamenii bătrîni să poată să beneficieze de efectele acestei legi deja în luna iunie. Și lucrul acesta este posibil, fiindcă toate calculele și operațiunile pornesc după 10 iunie.

Și al doilea moment, pur de procedură pentru toți colegii. Haideți să nu mai facem referință că nu avem o hîrtie sau alta.

În bugetul Parlamentului sînt alocați o sumedenie de bani pentru asistenții deputaților. Repet înc-o dată, asistenții deputaților. Ei ce fac? De exemplu, în cazul nostru, nu Secretariatul Parlamentului, dar asistenții au grijă și vin, pregătesc toate documentele și prezintă deputatului. Rog să-i puneți la lucru.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.
Doamna Domentî,
Poftiți.

Doamna Oxana Domentî:

Stimați colegi,

Vă propun spre atenție raportul asupra proiectului de Lege nr.18 din 29 ianuarie 2015 privind modificarea și completarea Legii cu privire la activitatea farmaceutică pentru lectura a doua.

Comisia protecție socială, sănătate și familie, reieșind din atribuțiile și competențele sale funcționale, în temeiul articolului 27 din Regulamentul Parlamentului, a examinat în lectura a doua proiectul de lege menționat, inițiativă legislativă a unui grup de deputați din Frațiunea PCRM.

După examinarea proiectului de lege în primă lectură în comisie au parvenit avizele comisiilor parlamentare, Guvernului, Direcției generale juridice și amendamentele deputaților.

Sinteza amendamentelor, anexă la prezentul raport, include propunerile înaintate la acest proiect de lege.

Membrii comisiei au acceptat majoritatea propunerilor Guvernului, expuse în aviz și parțial cele venite din partea deputaților.

Astfel, adaosul comercial va fi aplicat pentru 5 grupuri de prețuri la medicamente, acesta variind pentru angroșiști de la 15% – pentru cele mai ieftine medicamente pînă la 5% – pentru cele mai scumpe, iar pentru farmaciile de la 25% – pentru cele mai ieftine medicamente pînă la 11% – în funcție de prețul medicamentului, inclus în Catalogul național de prețuri de producător la medicamente.

Totodată, comisia recomandă Guvernului să întreprindă măsuri eficiente de stimulare a farmaciilor din sectorul rural.

Cu votul majorității membrilor comisiei, proiectul este propus plenului spre adoptare în lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.
Dacă sînt întrebări în adresa comisiei pentru lectura a doua?
Domnul Brega,
Vă rog frumos.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Deci, doamnă Domentî, din sinteză punctul de ordine 1, ceea ce se referă la 2¹, la alineatul (2¹): „La încheierea contractelor cu farmaciile pentru livrarea medicamentelor, Compania Națională de Asigurări în Medicină va negocia valoarea” și mai departe.

Ar fi de dorit de substituit „Compania Națională” prin „Guvern”. Guvernul prin autoritățile sale și prin hotărîre de Guvern va negocia valoarea. Pentru că nu poate compania să negocieze.

Doamna Oxana Domentî:

Stimate coleg,

S-ar putea de acceptat, dacă plenul va accepta. Totuși eu consider că Compania Națională de Asigurări în Medicină este o instituție autonomă, are în funcția ei și în statutul ei de a negocia acest lucru și pînă acum și-a făcut meseria destul de bine la acest capitol, pentru că dacă pe piață medicamentele erau vîndute cu un adaos comercial de 25%, toate medicamentele compensate astăzi erau vîndute cu un adaos de doar 15%.

Deci a fost rezultatul negocierii Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu instituțiile farmaceutice și acest lucru este stabilit prin intermediul unei hotărîri de Guvern. Deci nu o face, așa, pe cont propriu. Coeficientul acesta este stabilit.

Dacă dumneavoastră insistați că acest adaos comercial, prevăzut pentru medicamentele compensate, trebuie să fie prevăzut undeva într-o hotărîre de Guvern și nu lăsat doar la latitudinea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, cred că s-ar putea de acceptat acest lucru.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Brega,

Continuați.

Domnul Gheorghe Brega:

Doamnă Domentî,

Aveți perfectă dreptate, numai nu uitați, noi sîntem în Moldova, într-o țară democratică și cu tradiții de negocieri, sigur că-i corect, dar în așa caz cînd punem CNAM-ul deci nu e exclus să fie iar loc de corupție.

De aceea, cînd cel ce negociază o să aibă controlul Guvernului, o să fie mai just, îmi pare mie.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Pistrinciuc,

Poftiți.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Deci, într-adevăr, noi am discutat și la comisie acest proiect. Este unul necesar. Chiar dacă pe parcursul ultimilor 4, 5 ani de zile s-au făcut mai multe încercări de a aduce reglementări care să oprească majorarea aceasta de multe ori nejustificată a prețurilor, dar uneori noi trebuie să ascultăm și de alții.

Chiar astăzi, la Parlament cînd am venit, mi-a fost înmînată o petiție din partea unei asociații a farmaciștilor independenți sau mici în care un subiect care-l

invocă ei, că prin proiectul nostru de lege ar fi favorizate rețelele care ar putea să supraviețuiască acest control al prețurilor și ceilalți nu.

Eu, folosindu-mă de ocazia că este și domnul ministru, vroiam să întreb dacă există astfel de temeri sau nu, ca să explicăm societății și opiniei publice, să nu fie interpretată greșit intenția noastră de a reglementa acest domeniu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul ministru Buga,

Vă rugăm frumos, dacă aveți ceva de menționat, inclusiv la cele invocate de domnul Brega, eventual.

Domnul Mircea Buga – ministru al sănătății:

Da. Mulțumesc mult.

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Referitor la ceea ce a propus domnul deputat Brega, în principiu, s-ar putea într-o formulă de spus de genul că se va negocia în baza unui mecanism ...

Doamna Oxana Domentii:

Stabilit de Guvern.

Domnul Mircea Buga:

Stabilit de Guvern. Și atunci Guvernul, prin hotărârea de Guvern, va stabili mecanismul respectiv și s-ar putea de acceptat.

Și referitor la temerile la care s-a referit domnul Pistrinciuc. Au existat, într-adevăr, temeri și în discuții. Am avut discuții și cu mai multe companii farmaceutice și în societate, inclusiv la nivelul domnului Prim-ministru am avut ședințe, și în cadrul Ministerului Sănătății.

Vreau să zic că mecanismul dat, care a fost propus și prin avizul Guvernului inclusiv propus pentru lectura a doua, prevede un mecanism coordonat de către specialiștii în special de la Organizația Mondială a Sănătății, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie, Ministerul Sănătății, participanții din societatea civilă, inclusiv din partea societății farmaceutice, care au participat la elaborarea acestui mecanism.

Aprobarea lui ar presupune diminuarea costului medicamentelor pentru pacienți în condiții de laborator. Or, acum pacienții 70 la sută din totalul cheltuielilor din buzunarul propriu le acoperă pentru farmacii, pentru procurarea medicamentelor în farmacii.

Și mecanismul trebuie să fie aprobat, că există riscuri în oricare mecanism care n-ar apărea, dar beneficiile sînt mai palpabile în acest caz și ar putea să diminueze prețul median la medicamente atît la compartimentul angro, cît și en detail în jur de 14 la sută.

Și ne dorim, de fapt, un shift, o mișcare, o deplasare a medicamentelor în direcția celor mai accesibile de către populație. Populația trebuie să aibă acces la medicamente.

Și acum, din păcate, în cadrul farmaciilor se insistă pe medicamentele care sînt mai scumpe și mai puțin accesibile, dar mecanismul dat va permite, din punct de vedere economic, să fie stimulat spectrul de medicamente mai accesibile. Și aceasta se dorește, de fapt. Și mecanismul dat a fost implementat în mai multe țări europene, deci este preluat în mare parte din alte state, care a lucrat, a funcționat și au existat temeri și acolo. A existat și un puternic lobby farmaceutic care s-a opus unui astfel de mecanism, dar, pînă la urmă, s-a decis și s-a purces la aprobarea lui prin legi.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Filat,

Vă rog frumos.

Domnul Vladimir Filat:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Sigur, legea nu poate fi perfectă, necesită perfecționare, doar că pornim de la o constatare tristă de altfel că în Republica Moldova prețurile la medicamente sînt nejustificate și lucrul acesta a fost atestat pe parcursul timpului.

Doi. Trebuie să vorbim foarte serios și la capitolul privind calitatea acestor medicamente, fiindcă nu rezolvăm problema per ansamblu, dacă nu vedem calitatea și prețul ca un tot întreg.

Însă din experiența deja care o avem cu toții și mă adresez, în primul rînd, către domnul ministru al sănătății, domnul Buga, să aveți în vedere că această reglementare, fiind intrată în vigoare, nu va rezolva problema. E nevoie ca la capitolul executare întocmai a tuturor prevederilor legale pentru a asigura controlul asupra prețurilor, dar și asupra calității poate duce la obiectivul care este propus.

Și un lucru foarte important, și aici nu ține deja doar de Ministerul Sănătății și instituțiile subordonate, e nevoie de o activitate coordonată a tuturor instituțiilor statului care au în atribuții acest domeniu.

Trebuie să existe concurență. Atît timp cît vor fi înțelegeri de cartel, atunci cînd se vor împărți loturile de la unul la altul, noi nu vom avea rezultatul scontat.

Noi sperăm că această modificare va veni să ajute, dar insistăm asupra implementării întocmai a tuturor prevederilor legale ca oamenii, în sfîrșit, să aibă rezultatul necesar, prețuri reale și calitatea medicamentelor.

Noi vom vota acest proiect de lege.

Doamna Oxana Domentii:

Da. Dacă îmi permiteți, încă un argument în favoarea celor spuse ar fi că diminuarea prețurilor sau cel puțin nemajorarea lor prin intermediul acestui mecanism ar crește volumul vânzărilor, inclusiv în sectorul rural. Și acest lucru va

susține, într-un fel, farmaciile din sectorul rural, pentru că acum acestea nu vînd, deoarece medicamentele sînt foarte scumpe.

În situația în care spectrul se va schimba spre medicamente de preț mediu și nu foarte scumpe și medicamentele vor fi mai accesibile pentru populație, și farmaciile vor avea de trăit mai bine.

Mai mult decît atît, și volumul resurselor pentru medicamentele compensate a crescut, inclusiv în acest an. De aceea noi credem că farmaciile vor supraviețui în sectorul rural.

Totodată, noi credem că pentru farmaciile din sectorul rural e nevoie de un plan de măsuri bine chibzuit și de măsuri concrete de susținere din partea Guvernului pentru aceste farmacii din localitățile rurale.

Și eu cred că Guvernul este capabil să vină în cel mai apropiat timp cu astfel de măsuri.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Doamna Stratan,

Poftiți.

Doamna Valentina Stratan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu cred că după adoptarea acestui proiect și mi-aș dori foarte mult ca aceea ce... să devină realitate. Și sper că acest proiect de lege, fiind adoptat, cu adevărat, să aducă la diminuarea prețurilor la medicamentele, în deosebi cele care sînt foarte scumpe și diminuarea, care sper eu să fie resimțită, să facă posibil ca mai multe medicamente compensate să ajungă la acei care au nevoie de tratamente.

Totodată, și eu vreau să revin la discuția pe care am avut-o noi în cadrul comisiei și am discutat cu toții, că avem nevoie de politici care ar susține farmaciile în zona rurală, dar am ajuns la concluzia că nu pot fi stipulate în acest proiect de lege.

Dar beneficiind de prezența domnului ministru al sănătății, vreau ca în stenogramă și dînsul să se angajeze plenar în dezvoltarea acelor politici de susținere a farmaciilor la sat.

Oamenii, la moment, încă umblă în centrele raionale pentru a procura medicamente sau pentru a-și ridica medicamentele compensate.

De aceea, domnule ministru, aceasta este rugăminta noastră, ca acest subiect să-l preluați și să-l țineți la control, să venim cu un semnal pozitiv pentru acei din sate.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Doamna Oxana Domenti:

Și încă un argument pe care vreau să vi-l spun, coincidență sau nu, dar după toate adresările și încercările, și îngrijorările, da, cu privire la rezistența farmaciilor

mici, stau în spate distribuitori mari. Credeți-mă că acesta a fost argumentul pe care l-au găsit tocmai aceștia să vină să încerce să blocheze acest proiect de lege.

Domnul Andrian Candu:

Și în final – doamna Buliga.

Vă rugăm frumos.

Doamna Valentina Buliga:

Mulțumesc mult, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Desigur preocuparea noastră ar trebui să fie sporirea accesului populației la medicamente de calitate și accesibile. Sper foarte mult că acest proiect de lege își va atinge acest obiectiv.

Dar, la fel, fiind preocupată de această problemă de mai mulți ani, aș ruga ca în sfârșit domnul ministru să vină în Guvern să aprobe acel plan de extindere a farmaciilor, din cauza căruia este imposibilă punerea în aplicare a Legilor nr.451 și nr.1456.

La fel, să ținem cont că accesul economic și fizic încă nu rezolvă problema tratamentului de calitate și asigurarea eficienței și micșorarea incidenței la anumite maladii.

De aceea preocuparea dumneavoastră, domnule ministru, și cea a Comisiei protecție socială, sănătate și familie trebuie să fie ca în viitorul apropiat acea strategie și acea componentă în cadrul Codului sănătății să fie destinată activității farmaceutice, pentru că e timpul să facem ordine și aici. Nu mai au ce căuta nespecialiștii în domeniu, a face business. Sarcina lor este să asigure cu medicamente calitative și de eficiență instituțiile și cetățenii Republicii Moldova.

Și eu sper foarte mult că aceasta este un început. Și așa cum astăzi toți sîntem preocupați de prețuri, să fim în continuare preocupați și de calitate, și de excluderea acelor fenomene cu care s-a luptat ani la rînd: medicamente pe sub masă, vânzări în piață, dublă contabilitate și alte elemente foarte negative.

De aceea eu cred că este un angajament al nostru comun pentru a spori sănătatea populației din Republica Moldova.

Eu vă mulțumesc. Întrebări nu am. Doar regret că doamna președinte și comisia nu a susținut un amendament. Argumentele le-am văzut, nu trebuie să-mi mai comentați.

Vă mulțumesc.

Doamna Oxana Domentii:

Dar am susținut alt amendament al dumneavoastră. Cred că este unul absolut potrivit și a venit să îmbunătățească această lege. Da.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Domentii,

Vă mulțumim foarte mult.

Și mulțumim și comisiei pe care o prezentați pentru munca depusă și pentru toate eforturile depuse pe acest subiect.

Vă mulțumim.

Întrebări nu mai sînt în adresa comisei.

În continuare, dacă sînteți tot la tribuna principală, vă rugăm frumos să ne prezentați raportul și pentru cel de-al doilea proiect, următorul pe ordinea de zi, nr.35 din 4 februarie 2014 ce se referă la modificarea și completarea unor acte legislative, denumită de noi generic Legea antitutun, mai bine zis antifumat.

Doamna Oxana Domentii:

Da. Onorat Parlament,

Iată-ne că am ajuns să discutăm în lectura a doua controversatul și mult așteptatul, de fapt, de către societate proiect nr.35 cu privire la pachetul de control al tutunului.

Comisia protecție socială, sănătate și familie, reieșind din atribuțiile și competențele sale funcționale, a examinat în mai multe ședințe proiectul de Lege privind modificarea și completarea unor acte legislative – cu privire la produsele de tutun, inițiativă legislativă a Guvernului, examinată în primă lectură în plenul Parlamentului de către deputații din legislatura a XIX-a.

Proiectul discutat vizează modificarea și completarea legislației cu privire la controlul tutunului. Proiectul de lege înaintat are la bază Convenția-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății pentru controlul tutunului și alte acte internaționale de implementare a Convenției, cât și experiența diferitor state care au implementat prevederi similare în ceea ce privește măsurile de control al tutunului.

Principalele prevederi ale proiectului de lege înaintat se referă la următoarele aspecte:

– Excluderea riscului expunerii nefumătorilor la fumul de tutun, prin asigurarea spațiilor publice închise libere de fumul de tutun; responsabilizarea managerilor, proprietarilor de spații publice de a asigura implementarea reglementărilor legislative.

– Fortificarea instrumentelor legale de excludere a accesului minorilor la produse de tutun. În acest sens, se propune excluderea intransigentă a oricăror posibilități de a vinde tutun minorilor: interzicerea vânzării on-line, stabilirea reglementărilor pentru amplasarea chioșcurilor care comercializează produse de tutun în preajma instituțiilor de învățămînt. Vreau să vă zic că numărul minorilor care fumează astăzi, care folosesc tutunul, este unul îngrijorător în Republica Moldova.

– Excluderea speculațiilor directe și indirecte cu privire la atractivitatea fumatului, prin stabilirea reglementărilor referitoare la publicitatea și sponsorizarea produselor de tutun; introducerea reglementărilor ce țin de etichetarea produselor de tutun, pentru a evita aparențele false privitor la efectele asupra sănătății; asigurarea că pe piața internă nu vor fi plasate produse de tutun sub formă de jucării, produse alimentare, așa cum s-a mai întîmplat în Republica Moldova; reglementarea ingredientelor produselor din tutun pentru a evita conferirea acestor

produse gusturi ce nu sînt caracteristice tutunului: vanilie, taurină, cofeină ș.a. și care sporesc atractivitatea acestor produse în rîndul tinerilor și femeilor.

– Fortificarea instrumentelor de avertizare privitor la dauna fumatului, prin asigurarea informării mai eficiente a consumatorilor, aplicînd avertismente de sănătate, inclusiv combinate, ce cuprind pictograme, texte și informații cu privire la serviciile de renunțare la fumat.

– Contracarea comerțului ilicit cu produse din tutun, prin precizarea condițiilor privind trasabilitatea produselor de tutun.

– Fortificarea instrumentelor de monitorizare, control și sancționare din partea statului, prin stabilirea clară a responsabilităților autorității administrației publice centrale cu privire la supravegherea consumului produselor de tutun, expunerea la fumul de tutun; notificarea produselor noi de tutun și a produselor conexe, procedură care urmează să substituie prezentarea anuală a informației despre produsele de tutun.

La fel, ca și combaterea dependenței de fumat prin măsuri de creștere a conștientizării și educației publicului, instituirea serviciilor de renunțare la fumat și fortificarea colaborării intersectoriale în domeniul controlului tutunului.

În scopul respectării procedurii examinării proiectelor de acte legislative, comisia noastră de profil a examinat în lectura a doua corapoartele din partea a 3 comisii care au fost coraportoare: Comisia economie, buget și finanțe, Comisia juridică, numiri și imunități, Comisia agricultură și industrie alimentară, avizele altor comisii permanente, precum și toate amendamentele parvenite din partea subiecților cu drept de înaintare a acestora: deputații, comisiile parlamentare, fracțiunile parlamentare, societatea civilă, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului și alte instituții.

Comisia protecție socială, sănătate și familie în cîteva ședințe, au fost ședințe de la ora 10.00 dimineața pînă la ora 20.00 seara, a dezbătut fiecare propunere, argumentînd decizia sa finală cu privire la cele circa 200 de amendamente din sinteza amendamentelor, anexată la prezentul raport.

Este de menționat că, pe parcursul examinării în comisie a proiectului pentru ambele lecturi, au fost organizate dezbateri și consultări publice la care au participat reprezentanți ai societății civile, ai corpului de deputați, ai autorității administrației publice centrale, mediului de afaceri, experți naționali și internaționali.

Interesul sporit față de acest proiect de lege a mobilizat deputații să se documenteze, să studieze inclusiv documente internaționale, directive europene, convenții internaționale, să înainteze propuneri și să participe activ la dezbateri.

Avînd în vedere, totodată, că după ce a fost înregistrat în Parlament proiectul de lege, la 4 februarie 2014, a fost adoptată peste 2 luni Directiva Uniunii Europene care vine cu reglementări pentru produsele din tutun și produsele conexe.

În cadrul procesului de examinare a proiectului pentru lectura a doua au fost luate în considerare cele mai importante prevederi și cerințe aplicabile pentru Republica Moldova. Acest lucru, de fapt, a făcut să și dureze acest proiect de reexaminare a... de examinare a proiectului de lege în lectura a doua.

Deci, pe de o parte, acest proces a necesitat mai mult timp pentru a studia actele care au fost aprobate de către Uniunea Europeană și alte experiențe. Iar, pe de altă parte, prin conținutul proiectului propus pentru lectura a doua, am reușit să preluăm cele mai avansate și cost-eficiente practici de control al tutunului asupra cărora au convenit majoritatea țărilor din regiune.

Proiectul a fost ajustat cu noi noțiuni utilizate în Convenția-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului, a fost completat cu reglementări privind produsele conexe asociate cu produsele din tutun, au fost ajustate reglementările referitoare la ingredientele produselor din tutun și ale celor conexe, a fost simplificată raportarea informației privind produsele din tutun, au fost revăzute cerințele pentru etichetarea produselor din tutun la capitolul avertismentelor de sănătate.

Totodată, amendamentele acceptate de către comisie prevăd păstrarea condițiilor actuale de licențiere care, în mod straniu, au dispărut din proiectul de lege care a fost înaintat Parlamentului, restabilirea cerințelor față de calitatea și conformitatea tutunului fermentat și ale produselor de tutun din Legea nr.278 în vigoare.

Comisia a menținut în varianta Guvernului prevederile de interzicere a publicității și a acțiunilor de promovare a produselor din tutun, acceptând activitățile de filantropie și sponsorizare de către agenții economici, doar în condițiile când acestea nu sînt publicitare.

Membrii comisiei au revizuit pentru anumite articole termenele de intrare în vigoare, pentru a asigura implementarea eficientă a prevederilor proiectului de lege. Astfel, începînd cu data de 31 mai 2016, Ziua internațională fără tutun, toate spațiile publice închise din Republica Moldova trebuie să devină libere de fumul de tutun.

Deputații au ținut cont de experiența altor țări și recomandările experților din domeniu de a pune în aplicare aceste prevederi la începutul sezonului estival. Pentru că s-a dovedit a fi faptul că, punînd în aplicare iarna sau la sfîrșit de toamnă, acest lucru chiar nu funcționează. Mai mult decît atît, e nevoie și de o anumită perioadă pentru ca agenții economici să-și readapteze localurile.

Anexa la prezentul raport este sinteza amendamentelor prezentate deputaților spre examinare.

Comisia protecție socială, sănătate și familie a avut o bună colaborare cu autorii, Ministerul Sănătății, societatea civilă, mediul de afaceri, experții naționali și internaționali, precum și un suport tehnic deosebit din partea Organizației Mondiale a Sănătății.

La fel, vreau să menționez aportul foarte bun pe care l-au adus la acest proiect de lege redactorii Tatiana Curmei și Maria Organ. La acest proiect de lege aceste două doamne au muncit extrem de mult și am ținut neapărat să le pun în evidență aici, în fața dumneavoastră.

Membrii comisiei, cu votul unanim al celor prezenți în ședință, propun plenului Parlamentului adoptarea proiectului de lege în lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Întrebări în adresa comisiei? Nu sînt întrebări.
Doamna Domentî,
Dacă puteţi puţin numai, întoarceţi-vă înapoi...

Doamna Oxana Domentî:

Deci domnul Preşedinte îmi spune să fac anumite precizări. Am zis că comisiile au făcut anumite amendamente. În cadrul comisiilor deputaţii au făcut anumite amendamente. Comisiile de specialitate au votat aceste amendamente, chiar mai multe amendamente care au venit din partea, spre exemplu, Comisiei agricultură şi industrie alimentară sau Comisiei economie, buget şi finanţe, dacă ele nu au fost susţinute sau votate la comisia respectivă, noi nu le considerăm ca amendamentele comisiei. Deci au fost votate de către comisie, dar au fost înaintate de către deputaţi. Acest lucru ţin să-l precizez.

Şi vreau să mai precizez un singur lucru, am luat în considerare la implementarea proiectului deci de mai multe lucruri. Spuneam că protecţia împotriva expunerii fumului de tutun se va face începînd cu 31 mai 2016. Mai sînt şi alte articole care intră în vigoare mai tîrziu.

Am ţinut, la fel, să dăm un anumit termen de tranziţie pentru agenţii economici care au deja plasate produse pe piaţă care, conform legii noi, nu vor mai fi posibile de plasat.

De aceea în discuţiile noastre tehnice a mai parvenit o propunere pînă la această şedinţă, ca să includem în termenul care va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2008 şi articolul 10 punctul 4. E vorba de nişte produse care conţin aditivi în filtre care sînt deja puse pe piaţă.

De fapt, decizia comisiei a fost ca aceste produse să fie vîndute pe piaţă pînă cînd expiră stocul acestora plasat pe piaţă, doar că a fost o scăpare tehnică şi noi nu am introdus acest articol în amendamentul tehnic. De aceea vreau ca redactorii să... ca să fie în proiect. Atît.

Mulţumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulţumesc frumos.

Doar pentru precizare, pentru a evita eventualele sesizări ale Curţii Constituţionale. Vreau să menţionez iarăşi ca amendamentele se pot face în contextul unei decizii a Curţii Constituţionale doar de către deputaţi şi nu de către comisie.

La fel, să se considere şi în sinteză unde este menţionată comisia, se referă, de fapt, la deputaţii din acea comisie, în aşa fel încît să evităm sesizările la Curtea Constituţională doar pe chestiune de formă care ar putea să atace legea şi intrarea ei în vigoare.

Vă mulţumim frumos.

Doamna Oxana Domentii:

Doar un lucru care aş vrea să-l menţionez, pe care iarăşi nu l-am discutat la comisie. Au fost amendamente ale unor deputaţi care ne propun ca această lege să intre în vigoare după o anumită perioadă, după câteva luni din momentul publicării. Au fost diferite propuneri şi 12, şi 9 luni, o lună, trei luni de zile. De fapt, noi... s-ar părea că pentru anumite articole care e nevoie de o perioadă de tranziţie le-am văzut care acestea trebuie să fie.

Totuşi eu cred că a fost un proiect destul de complicat, cu multe amendamente tehnice şi pentru a lăsa şi agenţii economici, şi autorităţile publice centrale, în special, să se pregătească de punerea în practică a acestui proiect de lege, s-ar putea de acceptat ca din momentul publicării... ca proiectul să intre în vigoare peste o lună – două după momentul publicării, aşa cum decide plenul. Dar cum spune autorul.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulţumim frumos.

Domnule Brega,

Aveţi... cu referire la amendament.

Domnul Gheorghe Brega:

Da, domnule Preşedinte,

Probabil că sinteza este veche, că la ultima şedinţă în comisie, noi am discutat acest moment că nu face comisia, dar deputaţii şi era... sinteza pur şi simplu tehnic.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulţumim.

Domnul Gheorghe Brega:

Dar aş vrea să spun doua cuvinte ceea ce ţine direct de lege.

Rog, stimaţi deputaţi, să votăm acest proiect de lege. El este chinuit de un an şi jumătate, s-au făcut lobby foarte mari din partea producătorilor, dacă aţi observat, odată cu apariţia acestei legi, imediat s-au ieftinit ţigările, brusc la 60 la sută, 30 la sută, 40 la sută, nu ştiu din care motive, pentru că ei destul de bine înţeleg că dacă adoptăm acest proiect de lege, n-o să mai meargă cu Jeep-uri şi avioane.

Mulţumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulţumim frumos, domnule Brega.

Noi n-am observat, deoarece în Parlamentul Republicii Moldova cred că sînt... aproape că nu sînt fumători, dar mai ales după votarea acestei legi, mai ales, luînd în considerare unele promisiuni făcute de unii lideri, în general, nimeni n-o să mai fumeze.

Deoarece nu mai sînt întrebări, vă mulţumim frumos, doamna Domentii.

Doamna Oxana Domenti:

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Așa cum a fost menționat, doar câteva precizări înainte de vot.

Într-adevăr, pe data de 31 mai este Ziua mondială fără tutun și câteva cifre doar să vă dăm. Potrivit unor estimări, pînă în anul 2030 numărul total al decesurilor provocate de consumul de tutun ar putea crește la 8 milioane de persoane anual. S-a estimat că peste la 50 la sută dintre copiii din întreaga lume sînt expuși la fumatul pasiv, mai ales acasă.

În lume există peste 650 de milioane de fumători, jumătate din ei, mai devreme sau mai tîrziu, cu regret, vor muri din cauza tutunului. Sute de mii de oameni mor în fiecare an din cauza fumatului pasiv, ei nu au fost niciodată fumători.

Și Organizația Mondială a Sănătății a lansat o adevărată ofensivă împotriva fumatului, inclusiv a fumatului pasiv, tocmai pentru că fumatul pasiv poate cauza boli grave și chiar moartea.

Luînd în considerare și raportul comisiei, muncă, muncă depusă foarte mare, calitativă de deputați, de consilieri, de cei din Secția de redactare, supun votului pentru a doua lectură proiectul de lege nr.35 din 4 februarie 2014.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Vă rog frumos, numărătorii pe sectoare să dea rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 23.

Sectorul nr.2 – 23.

Sectorul nr.3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Fumătorii care au votat să uite că sînt fumători, deoarece cu 69 de voturi proiectul de lege nr.35 din 4 februarie 2014 a fost adoptat în lectura a doua. *(Aplauze.)*

Cu această notă pozitivă și luînd în considerare că este ședința de ieri, de ziua de joi, avem și Ora interpelărilor. *(Rumoare în sală.)*

Se amîină votul pe proiectul nr.18, din cîte înțelegem.

Și luînd în considerare că mai sînt încă două mențiuni importante în calendarul evenimentelor, dați-mi voie doar să vă readuc aminte, ceea ce știți foarte bine este că pe data de 31 mai, duminică, se sărbătorește și Ziua Nistrului.

În fiecare an, în ultima zi de duminică a lunii mai, conform unei hotărîri a Parlamentului, în Republica Moldova este sărbătorită Ziua Nistrului.

Și pe lîngă aceasta, data de 1 iunie, luni, este Ziua Internațională a Ocrotirii Copilului și încurajăm toți deputații Parlamentului Republicii Moldova să atragă atenția mai mult în ziua de luni măcar.

Domnul Filat,
Aveți perfectă dreptate. Să se lucreze pentru creșterea numărului de copii în Republica Moldova.

Vă mulțumim frumos.

Începe Ora întrebărilor și interpelărilor.

Dacă nu sînt întrebări și interpelări, vă mulțumim frumos.

Înainte de interpelările care sînt, domnul Ceban are o... v-ați înscris la declarație la sfîrșitul ședinței? (*Rumoare în sală.*)

Nu puteți inițial să faceți?

Domnul Bolea,

Vă rog frumos, interpelarea.

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Președinte,

În primul rînd, o săptămîină în urmă a fost Ora Guvernului, am adresat două interpelări către Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și ÎS „Calea Ferată din Moldova.”

Pîna în prezent, din păcate, n-am nici un răspuns nici în scris, nici în plenul Parlamentului nu a venit nimeni ca să dea un răspuns la acele întrebări, interpelări pe care le-am anunțat. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnul Bolea,

Cer scuze, înc-o dată mai reiterați.

Domnul Vasile Bolea:

O săptămîină în urmă la Ora interpelărilor am înaintat două interpelări către Ministerul Afacerilor Interne și a doua către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și ÎS „Calea Ferată din Moldova.”

Pîna în prezent, nu am primit nici un răspuns nici în scris, nici aici, în plenul Parlamentului, nu este nimeni.

Domnul Andrian Candu:

Noi sîntem astăzi la Ora interpelărilor. Este ultima zi de joi din lună.

Revenim la subiectul respectiv la Ora întrebărilor, la Ora Guvernului.

Atunci o să primiți absolut toată informația. La ședința următoare, sigur.

Dacă nu mai sînt...

Sînt.

Domnul Smirnov,

Vă rog frumos.

Domnul Eduard Smirnov:

Спасибо, господин Председатель.

Я обращаюсь с просьбой к Премьер-министру Республики, господину Кириллу Габурич, с просьбой о решении острой проблемы жителей

муниципия Комрат, проживающих по улицам Московская, Котовского и Ялпугская.

Дело в том, что в настоящее время по этим улицам разрешено движение многотонажного грузового транспорта, следующего из всех населенных пунктов страны в направлении международного порта Джурджулешть.

В результате этого движения стены жилых домов трескаются, в квартирах слышится невыносимый шум, не позволяющий жителям спокойно проводить время в домашней обстановке.

Такая обстановка не может считаться нормальной и многие жители грозятся выйти на протест, перекрыв движение грузового транспорта по данным улицам.

Выходом из сложившейся ситуации является восстановление участка обьездной дороги, как раз предназначенного для движения данного вида транспорта.

Проблема состоит в восстановлении разрушенного моста. Как утверждают местные жители, его восстановление не является сложной проблемой.

Исходя из вышеизложенного, просил бы вас дать распоряжение ответственным органам рассмотреть вопрос о восстановлении разрушенного моста в текущем году и положительно решить его.

Просьба о результатах сообщить депутату.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Smirnov,

Vă mulțumim foarte mult.

Dar vreau să vă readuc aminte, noi nu sîntem la Ora Guvernului, dar sîntem la sesiunea interpelărilor. Interpelările au o altă formă și conținut.

Și dați-mi voie să vă readuc aminte dispozițiile articolului 125 din Regulamentul Parlamentului, care spun în felul următor că: Interpelarea deputatului constă dintr-o cerere adresată Guvernului, prin care se solicită explicații asupra unor aspecte ale politicii Guvernului ce țin de activitatea sa internă sau externă”.

Nu subiecte exacte legate de poduri, chiar dacă sînt foarte importante, aceasta ține de Ora Guvernului.

Iată de ce, vă rog frumos, dacă sînt interpelări în baza articolului 125.

Doamna Buliga,

Aveți interpelare sau întrebare?

Doamna Valentina Buliga:

Interpelare, domnule Președinte.

Domnul Andrian Candu:

Da, vă rog frumos.

Doamna Valentina Buliga:

Interpelarea mea este adresată către Guvernul Republicii Moldova.

În conformitate cu interpelarea anterioară, care a fost adresată, cu privire la situația în domeniul industriei conservelor și pregătirea ramurii către noul sezon și a demersului nr. 1516 a Cancelariei de Stat, solicit respectuos prezentarea informației despre măsurile care au fost realizate, invocate în răspunsul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare privind deblocarea situației producătorilor de conserve.

Este vorba despre acordarea creditelor agenților economici la o rată a dobânzii de maximum 4,5% anual, perioada de grație de 2 ani și refinanțarea creditelor externe și suplinirea mijloacelor circulante.

Situația, însă, descrisă de către Asociația Producătorilor în ultimul timp vorbește despre faptul că situația rămîne neschimbată.

Solicit prezentarea informației, conform Regulamentului, în următoarea ședință plenară.

La fel, o altă interpelare, adresată Guvernului Republicii Moldova, în mod deosebit Ministerului Sănătății.

Exact cu un an în urmă, Guvernul a aprobat la data de 26 mai Hotărîrea cu privire la tarifele pentru serviciile prestate de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

Prin această hotărîre a fost aprobat Regulamentul cu privire la tarifele pentru serviciile prestate de către această entitate, în mod deosebit controlul calității medicamentelor și produselor farmaceutice.

Pentru a evalua impactul acestei hotărîri și compara cum a influențat costul acestor analize la prețul medicamentelor distribuite prin farmacii și procurate de către instituțiile medico-sanitare, solicit prezentarea informației cu privire la numărul seriilor de medicamente analizate de către Agenția Medicamentului în perioada anilor 2013–2014 și 2014–2015, cu costurile plătite de către operatorii economici.

La fel, răspunsul îl aștept regulamentar, conform Regulamentului Parlamentului.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim.

Domnișoara Spatari,

Vă rog frumos.

Doamna Mihaela Spatari:

Interpelarea mea este adresată domnului Iancu Țurcanu, șeful Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat din Republica Moldova.

În data de 19 mai anul curent a avut loc ședința Consiliului municipal Chișinău, ultima ședință a actualei componente a CMC, care s-a arătat a fi una foarte eficientă pentru anumiți reprezentanți ai consiliului.

Ori eficiența între ghilimele care, pe parcursul a mai bine de 8 ani, s-a lăsat așteptată s-a evidențiat prin deciziile privind partajarea patrimoniului municipal, adoptate în cadrul ședinței Consiliului municipal. Astfel, reprezentanții s-au grăbit să împartă proprietatea chișinăuienilor pe ultima sută de metri.

Zeci de terenuri au fost înstrăinate, prin deciziile Consiliului municipal Chișinău, proiectele fiind incluse de urgență pe ordinea de zi. În total peste 50 de proiecte care au inclus aproape 500 de întrebări ce țin de înstrăinarea, privatizarea sau arendarea terenurilor funciare municipale.

Un număr record de proiecte ce au fost votate fără a ține cont de afilierea politică și ideologică intens promovată, mai ales acum în cadrul campaniei electorale.

Ținând cont de cele evidențiate mai sus, mă adresez domnului Iancu Țurcanu, șeful Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat din Republica Moldova să se autosesizeze și să prezinte un răspuns în scris asupra legalității celor săvârșite în cadrul ședinței CMC, conform atribuțiilor prevăzute de Hotărârea nr.845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, și anume punctul 8 litera g) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, controlul obligatoriu sub aspectul legalității actelor privind organizarea tuturor licitațiilor și actelor de atribuire a terenurilor.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim.

Și în continuare, ultima interpelare din partea doamnei Hrenova.

Doamna Elena Hrenova:

Хренова, пока.

Domnul Andrian Candu:

Da, vă mulțumesc frumos.

Cer scuze, eu cu accentul ...

Doamna Elena Hrenova:

Уважаемый Председатель,

Моя фамилия Хренова.

Domnul Andrian Candu:

Cer scuze.

Doamna Elena Hrenova:

Уважаемый Председатель,

Уважаемые депутаты,

Прошу рассмотреть вопрос о положении историко-культурного памятника «Дом-музей Пушкина» в Кишиневе. Всем известно, что

творчество Пушкина, этого великого поэта, является всемирным культурным наследием. Старинное здание в исторической части Кишинева подвергается опасному воздействию застройщиков, построивших в непосредственной близости многоэтажное здание.

Кроме этого, существует обоснованное опасение, что сам дом-музей может стать объектом чьего-то коммерческого интереса, как это происходит сейчас повсеместно, и будет этот памятник утрачен навсегда. Поэтому считаю необходимым разработать нормативный акт о придании «Дому-музею Пушкина» в Кишиневе статуса объекта национального значения.

Мы все знаем, что не одно поколение выросло на творчестве Пушкина, поэтому нужно придать особое внимание этой проблеме.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim.

Luînd în considerare că nu mai sînt alte interpelări, îl rugăm pe domnul Ceban să... îl invităm la tribuna principală pentru declarația la sfîrșit de ședință.

Domnul Ion Ceban:

Vă mulțumesc mult, domnule Președinte.

Săptămîna curentă și săptămîna trecută au fost în comisiile, cel puțin, în comisia de profil cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, prezentate proiectele partidului Liberal și Partidului Liberal Democrat, dar și Partidului Democrat cu privire la unele modificări ale Codului audiovizualului.

Toată săptămîna aceasta a fost sistată activitatea postului de televiziune „Rossia 24” absolut neconform legislației. Noi considerăm că acest lucru grav atenționează asupra libertății de exprimare, posibilității de informare a cetățenilor și este un nou pas de a închide gura acelor care sînt incomozi actualei guvernări.

Vă reamintesc, domnule Președinte, că vorbitorii de limbă rusă reprezintă peste 35 la sută din cetățenii Republicii Moldova, pe de o parte. Pe de altă parte, sînt foarte mulți moldoveni care privesc posturile de televiziune cu retransmisie din Federația Rusă. Și nu aceasta este modalitatea de a găsi o soluție... de a soluționa... o soluție de a îmbunătăți relațiile, care și așa sînt foarte tensionate.

De aceasta, în semn de protest, dacă o să-mi permiteți o să citesc această declarație în limba rusă.

Декларация Партии Социалистов о приостановке вещания канала «Россия-24», а также законопроект, который направлен на монополизацию медиарынка в Молдове.

Правящий режим в Молдове начал очередное наступление на свободу слова в стране. В Парламент страны поступили два законопроекта, грубо ущемляющих свободу слова и право граждан на получение информации.

Проект Либеральной партии, направленный якобы на «защиту национального информационного пространства от иностранных манипуляций и пропаганды», запрещает ретрансляцию информационных

программ зарубежных телеканалов, за исключением тех, что произведены в ЕС и США.

Совместный законопроект, выдвинутый Демократической и Либерально-демократической партиями, призван полностью монополизировать медиарынок в Молдове, ограничив вещание только телеканалами «PRIME», «N2», «N3», «PublikaTV». Этот законопроект, как и проект Либеральной Партии, запрещает трансляцию в Молдове информационных, информационно-аналитических и политических телевизионных и радиопрограмм, которые не были произведены в странах-членах Евросоюза.

Данные законопроекты так называемых «проевропейских» партий, являющиеся беспрецедентным воплощением принципа двойных стандартов, призван уничтожить плюрализм мнений в Молдове и ввести идеологическую цензуру. Подобные проекты грубо противоречат статье 19 Всеобщей декларации прав человека, статьям 4 и 32 Конституции Республики Молдова.

Вынесение подобных законопроектов полностью и окончательно дискредитируют так называемые «европейские ценности» в глазах большинства граждан Республики Молдова.

Обращаем внимание, что представители ОБСЕ уже подвергли жесткой критике предлагаемые властями Молдовы поправки к Кодексу о телерадиовещании и к Закону о свободе выражения мнений.

Несмотря на это, диктаторские меры, ограничивающие право граждан Молдовы на доступ к информации, применяются уже сегодня, когда скандальные законопроекты ещё не приняты. К примеру, телеканал TV7 несколько недель назад отказался от трансляции новостных выпусков и аналитических программ российского телеканала НТВ.

27 мая на заседании Координационного совета по телерадиовещанию было единогласно принято решение приостановить ретрансляцию негодного властям канала «Россия-24».

Особое недоумение вызывает тот факт, что за это решение проголосовал член Координационного Совета по Телерадиовещанию от Партии коммунистов Артур Козма. Партия Воронина, которая совсем недавно выражала недовольство отзывом лицензии у телеканала NIT, сегодня оказывает поддержку ликвидаторам свободы слова в Молдове.

В связи с этим Партия Социалистов Республики Молдова заявляет: мы выступаем категорически против тоталитарных, антидемократических поправок, выдвигаемых как Либеральной Партией, так и Коалицией Демократов и Либерал-демократов, и намерены голосовать в Парламенте против их принятия.

Мы заявляем о готовности организовать протестную кампанию в рамках закона, направленную на защиту слова в Молдове.

Мы призываем международные правозащитные структуры обратить внимание на факты грубого нарушения свободы прессы в Республике Молдова и потребовать от властей страны обеспечить свободу средств массовой информации.

Мы готовы оказать гражданам Республики Молдова максимальное содействие в реализации их права на получение информации, в том числе в доступе к альтернативным источникам информации.

Придя к власти, социалисты аннулируют это, равно как и все прочие незаконные решения нынешнего олигархического режима. Мы добьемся возвращения телеканалов «Россия-24» в сетку телевещания в Молдове. Партия Социалистов Республики Молдова.

Vă mulțumesc. (*Aplauze în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Luînd în considerare dispozițiile articolului 106, alineatul (4) din Regulamentul Parlamentului, care îmi permite mie, în calitate mea de reprezentant al unei fracțiuni parlamentare, să vă dau replică la care am eu dreptul, permiteți-mi, domnule Ceban, să vă spun următoarele.

Stimate domnule Ceban și toți cetățenii Republicii Moldova care au fost dezinformați prin această declarație a deputatului și a Fracțiunii Partidului Socialiștilor,

Proiectele de legi care au fost menționate de domnul Ceban și invocate și de Partidul Socialiștilor au fost expediate pentru expertiză internațională organizațiilor internaționale care sînt menite să expertizeze respectarea drepturilor omului și, în mod special, dreptul la libertatea de exprimare, aici mă refer, în mod special, la Consiliul Europei, mă refer la OSCE.

Ba mai mult ca atît, aceste proiecte de legi, ambele, atît al colegilor liberali, cît și al colegilor din Partidul Democrat și Partidul Liberal Democrat au fost expediate sau sînt în proces de a fi expediate și organizațiilor internaționale care sînt specializate în libertatea presei și în expertiza respectivă.

Iată de ce, vă rog frumos să nu mai faceți manipulările respective, ci să informați cetățenii Republicii Moldova în mod corect.

Acele proiecte de legi nu vor fi examinate în plenul Parlamentului, nu vor fi aprobate de plenul Parlamentului atîta timp, cît nu vor exista opinii pozitive din partea acestor organizații și, bineînțeles, nici într-un caz nu vor fi aprobate dacă există măcar o mică tăgadă că ele ar încălca dreptul la libertatea de exprimare sau libertatea presei.

Vă mulțumesc frumos.

La fel, o replică și din partea Partidului Liberal în baza aceluiași Regulament. (*Rumoare în sală.*) Da cine... dar ce acei doi deputați nu sînt fracțiunea? (*Rumoare în sală.*)

Vă rog frumos, domnule Untila.

Aveți dreptul să veniți cu replică în baza articolului 106 alineatul (4) din Regulamentul Parlamentului.

Domnul Veaceslav Untila:

Contactul. Aha. Bine.

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Onorată asistență,

Această dezinformare ea foarte mult seamănă exact cu acea dezinformare care vine din fosta Uniune Sovietică și acum Rusia care a anunțat un război informațional Republicii Moldova.

Partidul Liberal a înaintat acest proiect de lege, fiindcă este vorba despre securitatea noastră națională. Noi sîntem liberali. Principiul de bază al liberalismului este dreptul omului de a alege. De aceea noi nu sîntem pentru aceea de a închide televiziuni, noi sîntem pentru a stopa această ofensivă agresivă asupra Republicii Moldova și sîntem pentru a stopa programele informative și programele politice, din motiv că cetățenii Republicii Moldova au dreptul la o informație veridică.

Și vă rog foarte mult să nu dezinformați, că foarte mult semănați cu vecinii noștri din Est.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și eu vă mulțumesc foarte mult.

Cu această ultimă declarație și cu exercițiul de replici, potrivit Regulamentului, declar ședința de plen de astăzi închisă.

Și ne revedem data viitoare în baza propunerilor Biroului permanent.

Vă mulțumesc foarte mult.

Ședința s-a încheiat la ora 15.24

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*